

Farfar

Var det för mycket vin till maten
eller nyheterna på kvällen?
För på natten kom han till Sergej,
krigsveteranen, farfadern hans.
Slog sig ner på pallen från Ikea
där vid fönstret, ryggen skymde gården.
Nu vill jag tala med dig, pojken min.

Kunde du inte, käraste barnbarn,
lova att aldrig någonsin mer
skriva om mig på Facebook?
Varken med bokstaven "z" eller utan,
inte i något sammanhang alls.
Gör inte det, bad farfar.
Inga segrar i mitt namn.
Allt som allt – inga segrar.

Och dessutom vore jag glad
att slippa bäras i parad.
Gå inte där med min bild – han gör en gest –
jag behöver ingen armé,
varken odödlig eller dödlig, Serjozja min, ingen alls.
Lämna mig i fred, Serjozja.
Det har jag förtjänat.

Ja, jag vet – du är flitig, klok, liberal,
det som sker har du inte valt
liksom jag inte heller valde!
Vi levde vårt enda, tunga liv.
Kanske vi nu kunde slippa
illustrera kriget för er?

JEVGENIA BERKOVITJ
ÖVERSÄTTNING: KRISTINA ROTKIRCH

Ni är unga, för oss är det slut.
Vi vilar redan i jorden.
Kanske ni själva nu kunde börja
någonstans nere vid noll?
Er stolthet behöver vi inte
än mindre er hemliga skam.
Jag ber dig, se till att jag
äntligen glöms bort.

Inte kan jag väl glömma
hur vi i Ryska museet
sökte den nionde vågen?
Hur jag vaknade våt
och du bytte på mig.
Hur vi läste tillsammans,
och sökte upp polerna
på den stora kartan.
Hur du förklarade
de vita strimmorna
efter vart flygplan.
Hur du gav mig
ett riktigt förstöringsglas...

Det var så lite, svarar farfar
medan han försvinner.
Och vad har det hjälpt dig?



Den nionde vågen (Девятый вал, olja på duk) målad 1850 av den på Krimhalvön bosatte armenisk-ryske konstnären Ivan Ajvazovskij (1817–1900).

MEDAN KÄNDA FÖRFATTARE lämnar landet föds texter av ett nytt slag i Ryssland – spontana dikter mot kriget. De är många och sprids på Facebook och Youtube. Så har till exempel den populära journalisten Aleksandr Pljusjtjev (numera verksam i Vilnius) ett program på Youtube (https://www.youtube.com/channel/UCTVvk323gzizpujtn2T_BL7w) där han läser upp dikter som på olika sätt riktar sig mot kriget och som oftast är skrivna av personer som vill förbli anonyma.

Ett synligt undantag är regissören Jevgenija Berkovitj i S:t Petersburg. I hennes dikt opponerar sig farfadern mot krigsförhäriligandet i de traditionella paraderna nionde maj där släktingar marscherar med bilder på avlidna veteraner.

Mer dikter mot kriget som pågår finns i antologin *In Disbelief: 100 Anti-War Poems*, Smokestack Books, som snart kommer ut i Storbritannien.

– KR